

Fehérje gyógyszerek fejlesztése és gyártása

Dr. Greiner István, kutatási igazgató, Richter Gedeon Nyrt.

2014. október 4.

Biotechnológiai gyógyszergyártás

- Biotechnológiai gyógyszerek
- Előállításuk
- Richter és a biotechnológia
- Debrecen
- A jövő

Biotechnológia

THE PIONEERS OF BIOTECHNOLOGY¹

Biotechnologie
der Fleisch-, Fett- und Milcherzeugung
im
landwirtschaftlichen Großbetriebe
für
naturwissenschaftlich gebildete Landwirte
verfaßt
von
Dipl. Ing. Karl Ereky
Direktor der Fischzuchtgenossenschaft ungarischer Großgrundbesitzer, Budapest.

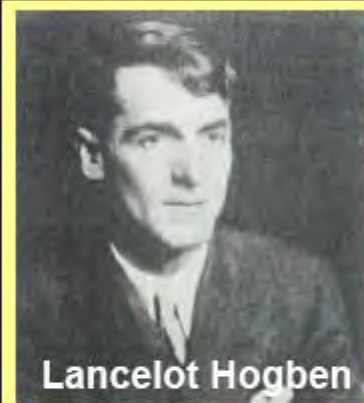

BERLIN.
VERLAGSBÜCHHANDLUNG PAUL PAREY.
Verlag für Landwirtschaft, Gartenbau und Tierwesen.
SW, Hofmannstr. 14 u. 15.
1919.

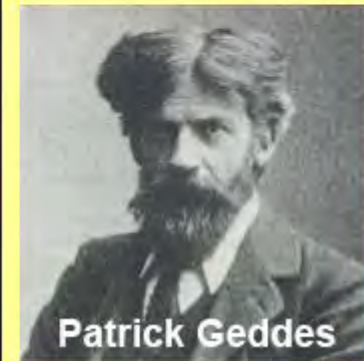

Károly Ereky

Father of the term "Biotechnology"

Lancelot Hogben

Patrick Geddes

of Life. A History of Biotechnology. Cambridge University Press

Biotechnológiai gyógyszerek

Előnyeik:

- Természetes alkotóelemekből állnak (aminosavak, cukrok...)
- Nincs súlyos ADME probléma
- Terápiás pótlás: inzulin (21+30AA), EPO (165AA+glikoziláció), filgrastim (175AA), somatropin (191AA))
- Rendkívüli specifikusság a célfehérjéhez (mAb-ok (~1400AA+glikoziláció))
- Többféle, természetes alapú hatásmechanizmus
- Célzott terápia lehetősége
- Jelentős kielégítetlen orvosi igényre ad választ

Hátrányaik:

- Bonyolult a gyártási folyamat
- Process is the product(?)
- Nehéz analitika (sokszor keverékek)
- Parenterális adminisztráció
- Stabilitási problémák
- Rendkívül drágák (300e-600e Ft/kiszerezési egység)
- Immunogenicitás mint mellékhatás

Biotechnológiai termékek piaci helyzete

A 10 legnagyobb árbevételt elért termék 2012-ben

Adalimumab	9,265 Mrd USD
Infliximab	8,215 Mrd USD
Etanercept	7,963 Mrd USD
Fluticasone-salmeterol	7,904 Mrd USD
Rituximab	7,285 Mrd USD
Insulin glargine	6,648 Mrd USD
Trastuzumab	6,397 Mrd USD
Rosuvastatin calcium	6,253 Mrd USD
Bevacizumab	6,260 Mrd USD
Duloxetine	4,994 Mrd USD

Biotechnológiai termékek piaci helyzete

A 10 legnagyobb árbevételt elért termék 2012-ben

Adalimumab	9,265 Mrd USD
Infliximab	8,215 Mrd USD
Etanercept	7,963 Mrd USD
Fluticasone-salmeterol	7,904 Mrd USD
Rituximab	7,285 Mrd USD
Insulin glargine	6,648 Mrd USD
Trastuzumab	6,397 Mrd USD
Rosuvastatin calcium	6,253 Mrd USD
Bevacizumab	6,260 Mrd USD
Duloxetine	4,994 Mrd USD

Biotechnológiai termékek

New Chemical Entity (NCE)

Generic

New Biological Entity (NBE)

Biosimilar

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Bakteriális sejtvonalak

- Escherichia coli (E. coli)
- Kisebb, glikozilálatlan humán fehérjék expressziója
- Inklúziós test

Emlős sejtvonalak

- Murine myeloma (NS0)
- Chinese hamster ovary (CHO)
- ...

Egyéb lehetőségek:

- Növények (pl. dohány levél)
- Transzgenikus állatok

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Céljainknak megfelelő DNS (vektor...) előállítása

DNS bejuttatása (transzformáció)

Fehérjetermelés (expresszió) mennyiségi és minőségi mérése

A legjobban termelő klón kiválasztása (szelekció)

Sejtbank készítése az adott klónból

- RCB – research cell bank
- MCB – master cell bank
- WCB – working cell bank
- Tárolás: -160°C

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Kiindulás: WCB

Méretetek: 10 ml – 20 000 L

- shaker, roller bottle, wave bioreactor, single use, stainless steel

Paraméterek:

- pH
- Hőmérséklet
- Oldott oxigén
- Agitáció
- Levegőztetés
- Ammónia és glükóz mennyisége
- pCO₂
- Habzás

Automatizálás

Fed batch vs. perfúziós technika (upstream)

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Fermentációs jellemzők:

- Cell viability – élő sejtek aránya
- Cell density – sejtsűrűség
- Fehérje termelés mértéke (g/L)
- ...

Harvest (aratás):

Sejtek és törmelék elválasztása a felülúszótól

- Centrifugálás
- Filtrálás
- Vagy ezek kombinációi
- Hol az anyag?

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Szennyezőktől tisztítás (downstream):

- Sejtvonalból származó
Pl. sejtvonal fehérjéi, DNS-e, endotoxinok, vírusok, ...
- Termeléssel kapcsolatos
Pl. habgátlók, inzulin, ...
- Termékkel kapcsolatos
Pl. fehérje módosulatok (oxidált, polimerizált, lehasadt, ...)

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Szennyezőktől tisztítás (downstream):

Kromatográfia

- Affinitás kromatográfia
- Ion exchange chromatography (IEX)
- Hydrophobic interaction chromatography (HIC)
- Size exclusion chromatography (SEC)
- ...

Ultraszűrés

Víruseltávolítás (if any!)

Termék oldatban!

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Kiszereelés (fill and finish):

Excipiensek hozzáadása

- Aggregáció gátlás
- Oxidációs stabilitás
- Mikrobiológiai tisztaság fenntartása
- ...

Koncentráció állítás

Steril szűrés

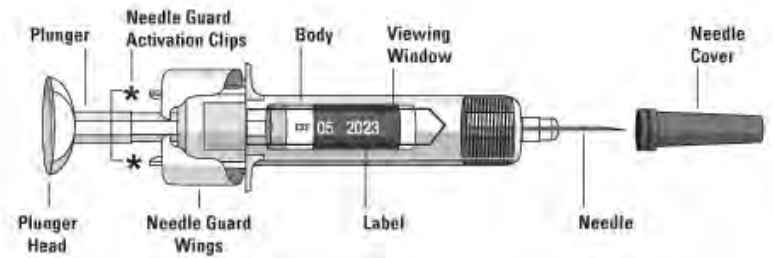
Töltés vagy liofilizálás (normál injekciós készítmény)

Másodlagos csomagolás, pen

Tárolás szállítás hidegen, speciális körülmények között

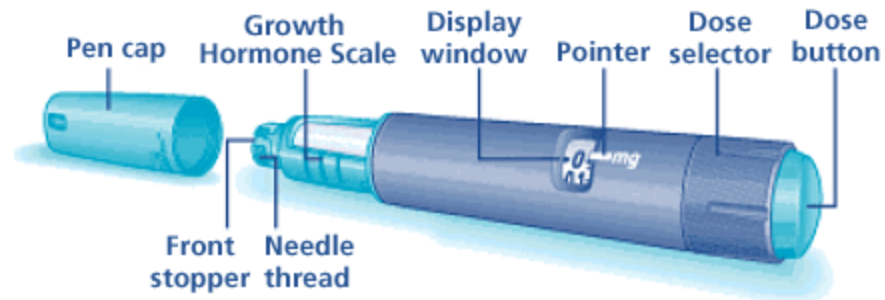
Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Device Features

Biotechnológiai gyógyszerek előállítása

Richter és a biotechnológia

Célkitűzés:

Létrehozni egy modern, biológiai gyógyszereket kutatni, fejleszteni, törzskönyvezni és értékesíteni képes részt a Richterben belül, amely a biohasonló termékekre alapozva gazdaságilag és szakmailag is tovább öregbítheti a cég jó hírét és elfogadható áron biztosíthatja a betegeknek a legújabb terápiákat is.

A megvalósítás három helye:

- Budapest
- Németország
- Debrecen

Richter és a biotechnológia

Esemény	Dátum
Kálcium glükonát fermentáció	1957
Szteroid biokonverzió kezdete	1959
Első rekombináns laboratórium fehérje termelésre	2003-2004
Döntés a biohasznos termékek fejlesztéséről	2006
Stratthmann Biotec AG felvásárlása	2007
Döntés emlőssejtes gyártó kapacitás kiépítésére	2007
Budapesti félüzem kialakítása	2008-2010
Debreceni emlőssejtes gyár felépítése	2008-2013

Richter és a biotechnológia

Richter és a biotechnológia

Mikrobiális gyártóhely

- JV Helm AG-vel
- Németország
- Hamburg, Hannover, Bovenau
- K+F kapacitás is
- 140 alkalmazott, létező tudás
- CMO-CRO aktivitás és saját projektek is
- Elsősorban onkológiai termékek
- FDA auditált (2013)

Richter és a biotechnológia

Emlőszejtes kapacitás (mAb K+F és gyártás)

- Magyarország
- Budapest és Debrecen
- Budapesti K+F a legmodernebb analitikai eszközökkel
- GMP félüzem Budapesten
- Gyártóhely Debrecenben
- 25 Mrd HUF beruházás
- 250 új, képzett alkalmazott
- Az első ilyen KKE-ben
- Új kisserelő üzem is
- Onkológiai és autoimmun betegség gyógyszerei

Richter és a biotechnológia

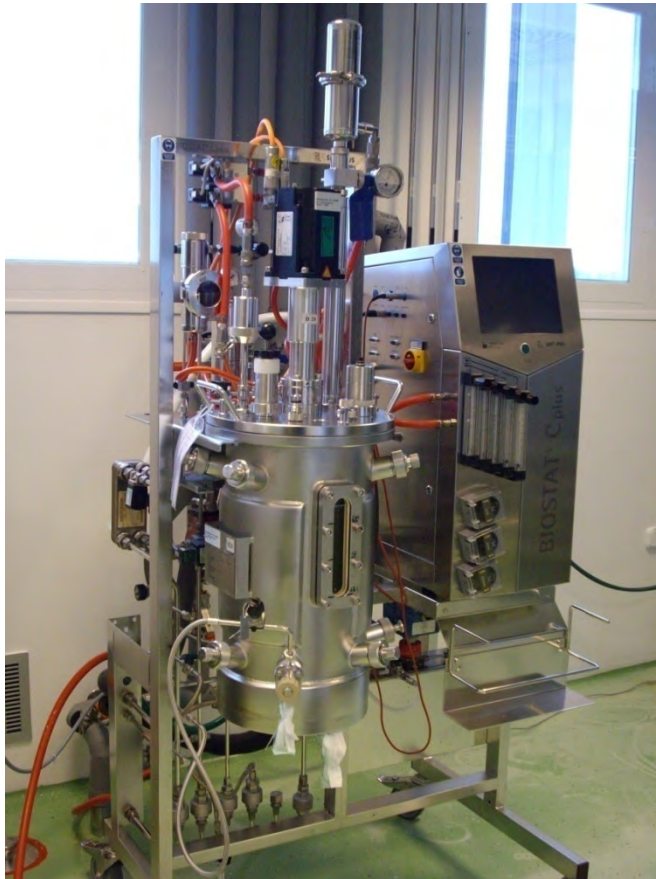
K+F kapacitás

Richter és a biotechnológia

Félüzemi kapacitás

Richter és a biotechnológia

Félüzemi kapacitás

Debrecen

Debrecen

Debrecen

Debrecen

Debrecen

Debrecen

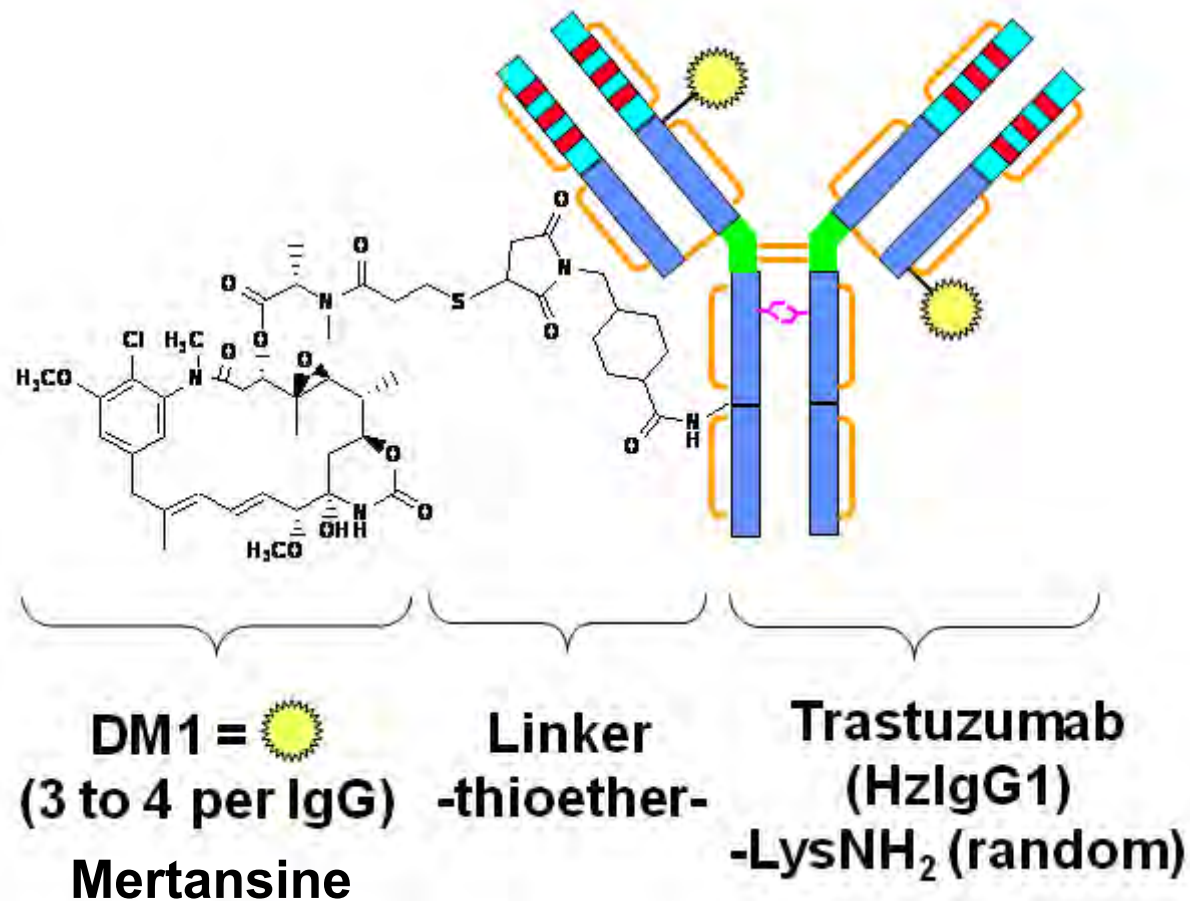
Debrecen (F&F)

A jövő

Konjugátum szerkezete (TDM-1):

Biotechnológiai gyógyszerek

Tények:

Ma Magyarországon biotechnológiai gyógyszerek kutatása, fejlesztése és gyártása csak a Richter Gedeon Nyrt.-ben valósul meg.

Ma origi biotech gyógyszerek kutatásával és fejlesztésével senki sem foglalkozik Magyarországon.

Biotechnológiai termékek licence alapú forgalmazását több cég is csinálja.

A photograph of a modern building. The left side features a facade of light-colored, rectangular stone blocks. Several windows are visible, some with dark frames. The right side is dominated by a large, curved glass facade that reflects the sky and the building's interior. The text 'Köszönöm a figyelmet!' is overlaid in yellow on the stone and glass sections.

Köszönöm a figyelmet!